

Fakulta výtvarných umění Vysokého učení technického v Brně

akademický rok 2013/2014

**Vysokoškolská kvalifikační práce (ateliérová práce)
posudek oponenta**

Jméno a příjmení studenta: Jana Schlosserová

Název práce: Vratká společnost

Posudek: Mgr.art. Helena Lukášová, ArtD.

Koncept

Skupina pěti figurín, které svým jednoduchým tvarem připomínají hrací figurky, reprezentují manipulovatelnou společnost. Tato manipulovatelnost je potom symbolizována skrze možnost rozkolíbat figuríny (budu tento termín dále používat, jeví se mi vhodnější než označení figura) z iniciativy diváky přímou fyzickou interakcí, mění se tak jejich konstelace. Téma práce považuji za aktuální.

Skupina

Dílo „Vratká společnost“ je tedy uniformní skupina, individualita je potlačena na hranici rozpoznatelnosti. Figuríny mají lidské měřítko, čili konfrontují diváka. Počet figurín je pět, což je nejnižší možný počet, který lze chápat jako uzavřenou skupinu, reprezentativní vzorek společnosti.

V umění najdeme příklady, kdy autor pracuje se skupinou přibližně identických soch, což vytváří poměrně silné vyznění, neboť je divák konfrontován s reprezentací lidských bytostí, které jsou „v přesile.“ Jejich formální uniformita pak odkazuje většinou na manipulovatelnou či odcizenou podstatu jedince ve společnosti. S tímto momentem pracuje např. Magdalena Abakanowicz či Katharina Fritsch. Pokud bychom hledali paralelu v historii, pak nepřekonatelným příkladem v tomto směru je Terakotová armáda čínského císaře Chin z roku 210 před naším letopočtem.

Instalace

Konstelace figurín je prostorově variabilní, instalace může přímo reagovat na prostor a zájem diváka.

Práce s fotografií

Autorka pracuje s fotografií jako útržkem reality, která odkazuje na konkrétního člověka. Tato fotografie přenesená na figurínu ji propůjčuje identitu konkrétní existence. Je to vlastně jediný moment, který figuríny odlišuje. Fotografie obličejů nejsou explicitní, ale jakoby mizející, zachycující základní rysy, svou povahou připomínají kresbu. I zde je naznačen mizející význam vlastní identity. Práce s fotografií v sochařství je v současné době zajímavé téma, pokrývá jak sochařskou tvorbu, video art, digitální fabrikaci, studentka se poměrně obšírně věnuje tomuto tématu ve své teoretické práci.

Kritika

„Vratká společnost“ je sestavou stylizovaných figur do formální podoby hracích figurek/dětské hračky. Svým měřítkem a mobilitou už navozuje ideu, kterou autorka sleduje. Fotografie jsou stylizované a estetizující. Autorka hledá paralelu s díly Tonyho Ourslera, která není, podle mého názoru, tak jednoznačná. Tony Oursler pracuje s percepcí deformované pohyblivé projekce na různě zakřiveném povrchu. Výsledkem jsou odhmotněné, neobvyklé, groteskní bytosti, jenž jsou výseky lidského těla. U jeho děl nevnímáme hmotnou podstatu. Proto zde nevidím přímou paralelu.

Název je velmi důležitý, protože spoluutváří celé vyznění díla. Název díla je příliš popisný - "Vratká společnost" je vlastně to, co vidíme, není zde větší prostor pro hledání konotací, abstrahování základní myšlenky či ironie.

Otázky autora práce:

Jak byste si popsala možnosti instalace, jenž by umocnila vizuální prezentaci díla? (Světla, umístění v určitém řazení atp.?)

Uvažovala jste i o jiných názvech díla?

Moje další úvaha vede mimo hodnocení výtvarného díla jako takového...ale zajímavé je uvažovat o tom, kdo koho manipuluje? Já jako divák figuríny, to je jasné, a mě autorka, která mi přisuzuje roli manipulátora? Tato interaktivita má podle mého názoru velký psychologický přesah. Jaký je Váš názor?

Návrh hodnocení: B

Vypracovala: Helena Lukášová

Datum: 7.5. 2014

Podpis: